

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy** tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat Eren

Diyarbakır Milletvekili

Tarihi M.S 639 yıllarına dayanan Diyarbakır Ulu Cami, o dönemlerde şehir merkezindeki bulunan en büyük ibadethane olan Martoma Kilisesinin camiye çevrilmesiyle oluşturulmuştur. 1901 yılında Büyük Selçuklu İmparatorluğunun Hükümdarlarından Melikşah'ın buyruğu ile eklentiler yapılarak onarılmıştır. 1115 yılında geçirdiği yangın ve depremler nedeniyle zarar gören yapı, İslam aleminin 5. Harem-i Şerifi olarak kabul edilmektedir. Cami içerisinde Osmanlı ve Selçuklu hükümdarlarına ait kitabeler ve ünlü bilgin El Cezeri'nin yaptığı güneş saati bulunmaktadır.

Yaklaşık 1400 yıldır ayakta olan Diyarbakır Ulu Caminin merdivenleri, Diyarbakır Valiliği ve Kültür Varlıkları Koruma Kurulu'nun aldığı karar nedeniyle yıkıldı. Tarihi Camiye engellilerinde engelli araçları ile girmesi için yapılacak rampa için yıkım kararının verildiği belirtilirken, Diyarbakır Surlarının UNESCO Uluslararası Kültürel Miras listesine girmesi için büyük çaba sarf eden Diyarbakır Müzesi eski müdürü Arkeolog Nevin Soyukaya'da yapılan işleme "Bugünün koşullarında teknoloji o kadar gelişti ki müzelerde kullanılan katlanabilir asansörler yapılabilir. Merdiveni yıkmak tarihi yapıya zarar verir. Birçok çözümlü vardır. Tarihi yapıya zarar verecek çözümden kaçınmak lazımdır. Görseiliği bozmadan yapıya zarar vermeden çözümler bulunabilirdi" diyerek tepki gösterdi.

Bu bağlamda;

- 1- Tarihi M.S 639 yıllarına dayanan Diyarbakır Ulu Camisinin merdivenlerinin yıkılmasına ilişkin bakanlığınız bilgisi var mıdır? Konuya ilişkin soruşturma başlatacak mısınız?
- 2- Merdivenlerin yıkım kararını veren ve tarihi yapıya zarar veren ilgili kişi ve kurumlar hakkında idari işlem yapacak mısınız?
- 3- Tarihi yapının merdivenlerinde yapılacak rampa için hangi kurumlarla görüşme yapılmıştır?
- 4- 1400 yıldır ayakta duran İslam aleminin 5. Harem-i Şerifi olarak kabul edilen Cami'ye yapılacak tadilat ve onarım için uzmanlardan neden görüş alınmamıştır?
- 5- Dünya'da ve Türkiye'de tarihi yapıların engellilere göre koşullarının düzenlenmesi noktasında örnekler neden incelenmemiştir?

- 6- Merdivenleri yıkmadan engellilerinde müzeyi gezebileceği bir proje üzerinde neden çalışılmamıştır?
- 7- Tarihi yapının merdivenlerine rampa yapımı için ihale yapılmış mıdır? Yapılmış ise bu ihale ne zaman ve kim tarafından alınmıştır?